

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 6Cdo/40/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5318202873
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:5318202873.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu H.. Q. Q., narodeného XX. X. XXXX, Č., Č. XXXX, zastúpeného JUDr. Štefanom Strýčkom, advokátom, Čadca, F. Kráľa 2080, proti žalovaným 1/ Ž. S., 2/ U. J. Z., 3/ U. Z., 4/ X. Z., 5/ R. Z., 6/ Š. J., 7/ U. P., 8/ Š. O., narodenej XX. Q. XXXX, Č., Č. XXXX, 9/ V. O. a 10/ Q. V., narodenej XX. E. XXXX, naposledy Č., Č. XXXX, zomrelej XX. Q. XXXX, žalovaným 1/ až 7/ a 9/ na neznámom mieste a zastúpeným Slovenským pozemkovým fondom, Bratislava, Búdková cesta 36, IČO: 17 335 345, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Žilina (predtým na Okresnom súde Čadca) pod sp. zn. 9C/77/2018, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. apríla 2022 sp. zn. 6Co/35/2022 v znení opravného uznesenia rovnakého súdu z 20. mája 2022 sp. zn. 6Co/35/2022, takto

rozhodol:

V dovolacom konaní pokračuje ako s právnou nástupkyňou žalovanej 10/ s Q. V., narodenou X. W. XXXX, Č., Č. XXX.

Dovolenie o d m i e t a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Čadca (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) uznesením z 11. januára 2022 č. k. 9C/77/2018-99 I. odmietol podanie žalobcu doručené súdu 18. októbra 2018 v znení podaní doručených súdu 13. augusta 2021 a 2. decembra 2021 a II. žalovaným nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Už tu sa inak žiada uviesť, že takto rozhodol potom, čo jeho v poradí prvé rozhodnutie v tejto veci (rozsudok z 2. júna 2020 č. k. 9C/77/2018-40, ktorým bolo vyhovené žalobe), Krajský súd v Žiline (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) uznesením z 26. februára 2021 sp. zn. 6Co/139/2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s pokynom na odstránenie väd podania (žaloby), spočívajúcich v nedostatku riadneho označenia žalovaných 1/ až 7/ a 9/ údajmi podľa § 133 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „CSP“). Toto svoje rozhodnutie (pokiaľ šlo o odmietnutie podania) odôvodnil právne ustanoveniami § 129 a § 133 ods. 1 CSP, vecne potom záverom o nepreukázaní žalobcom vyvinutia snahy o zistenie ďalších identifikačných údajov, týkajúcich sa žalovaných uvedených v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu a tiež v uznesení súdu prvej inštancie vyzývajúcom na odstránenie väd (z 11. novembra 2021 č. k. 9C/77/2018-88) a v nedoplnení a neopravení žaloby žiadnym z podaní žalobcu uvedených vo výroku napriek poučeniu o možnom následku, pričom žalovaní 1/ až 7/ a 9/ takto ostali naďalej označení (s výnimkou údajov o ich pobyte na neznámom mieste) len menami a priezviskami.

2. Odvolací súd na odvolanie žalobcu uznesením z 29. apríla 2022 sp. zn. 6Co/35/2022 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti odmietnutia podania vo vzťahu k žalovaným 1/ až 7/ a 9/ podľa § 387 ods. 1 aj 2 CSP potvrdil; v častiach odmietnutia podania vo vzťahu k žalovaným 8/ a 10/ a trov konania v celom rozsahu potom takéto uznesenie podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil. Pokiaľ šlo o potvrdzujúcu časť rozhodnutia, nad rámec stotožnenia sa s postupom súdu prvej inštancie

i s jeho skutkovými aj právnymi závermi a (do tretice) aj s jeho odôvodnením (z ktorých dôvodov bolo namieste sa obmedziť na tieto konštatovania) odvolací súd doplnil, že žalobca skutočne ani na výzvu súdu neodstránil vady žaloby predstavované identifikáciou prevažnej časti žalovaných takým spôsobom, ktorý nevylučoval možnosť ich zámenny s inými osobami. Okrem toho, že odmietnutie podania nezakladá prekážku rozsúdenej veci pre samotný hmotnoprávny nárok žalobcu (nakoľko zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva sa žalobca môže, avšak až po riadnom označení sporových strán, domáhať opätovne), obsah spisu nasvedčoval takým údajom na príslušnom liste vlastníctva, na základe ktorých bolo možné v archívnych dokumentoch vrátane pozemkovej knihy dohľadať ďalšie údaje o spoluvlastníkoch (pričom tu nešlo len o „tituly vyložené staršieho dáta - z obdobia 1. Československej republiky, ale aj o tituly novšie). Sám odvolací súd pritom v rámci skúmania podmienok konania lustráciou v Registri obyvateľov SR zistil napríklad, že menu a priezvisku žalovaného 2/ (správne „9/“ - pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) v takom registri zodpovedá označenie troch fyzických osôb s rôznymi dátumami narodenia a adresami trvalého bydliska; menu a priezvisku ďalšieho žalovaného 6/ potom dokonca až 6 takýchto fyzických osôb a súd tu nie je subjektom, ktorý by mal nahrádzať činnosť žalobcu (v smere identifikácie, či niektorá z takýchto osôb nie je či už spoluvlastníkom spornej nehnuteľnosti alebo jeho právnym nástupcom). Podľa odvolacieho súdu aj v prejednávanej veci boli plne aplikovateľnými závery uznesenia najvyššieho súdu z 24. februára 2016 sp. zn. 6Cdo/11/2016, z ktorého podstatné časti prevzal (citoval) aj v odôvodnení svojho uznesenia a ktorých podstatou bola interpretácia rozhodných ustanovení zákona č. 180/1995 Z. z. (o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „zákon 180“) a v tejto súvislosti nielen vymedzenie „mantinelov“ pre Slovenský pozemkový fond (ďalej tiež „SPF“) pri zastupovaní neznámych vlastníkov, ale aj poskytnutie návodu, ako takejto úprave učiniť zadosť; k naplneniu takýchto záverov však v tejto konkrétnej veci pre pasivitu žalobcu, resp. na jeho uspokojenie sa s podložením tvrdenia o neznámosti časti žalovaných popri zápise na liste vlastníctva už len evidenciou nehnuteľností Mestského úradu Č., farského úradu a tvrdeniami jeho taktiež riadne neoznačenej starej matky, nedošlo. Pre úplnosť sa už tu žiada uviesť tiež to, že následne (po vydaní uznesení zhora a tiež po podaní dovolania) odvolací súd rozhodol ešte aj rozsudkom z 27. júla 2022 (i týmto pod sp. zn. 6Cdo/35/2022) tak, že zamietol žalobu voči žalovaným 8/ a 10/ a týmto žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Proti uzneseniam odvolacieho súdu zhora (výslovne inak len proti prvému z nich) podal žalobca dovolanie s návrhom na zrušenie uznesení oboch nižších súdov a vrátenie veci na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Vytykanú zmätočnosťnú vadu podľa neho založilo (s odvolaním sa na viaceré ustanovenia CSP) nenariadenie pojednávania odvolacím súdom pred vydaním uznesenia, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie, ako ani pred vydaním tentoraz napádaného uznesenia, hoci k zrušeniu rozsudku na odvolanie SPF pre neoprávnenosť takejto osoby vôbec nemalo dôjsť a pred rozhodovaním tam, kde bolo napokon rozhodnuté rozsudkom (vo vzťahu k žalovaným 8/ a 10/) odvolací súd pojednávanie nariadil. Žalobca zotrval na tom, že všetkých žalovaných označil v súlade so zákonom a nebolo v jeho silách urobiť šetrenie odporúčané mu odvolacím súdom. Ten sa navyše podľa názoru dovolateľa nedržal dôsledne ani rozhodnutia najvyššieho súdu uvádzaného v napádanom uznesení, ktoré spôsob označenia žalovaných použitý v prejednávanej veci pripustilo, vo svojom rozhodnutí taktiež nestotožnil žalovaných uvedených v žalobe s niektorou z osôb vylustrovaných v Registri obyvateľov SR a vychádzal tiež z nesprávneho záveru o nedostatočnom označení starej matky žalobcu, ktorá ale bola riadne identifikovaná už v žalobe.

4. Žalovaní dovolacie návrhy nepodali.

5. V priebehu dovolacieho konania v tejto veci (XX. Q. XXXX) zomrela žalovaná 10/. Z uznesenia Okresného súdu Žilina zo 4. októbra 2024 č. k. 16D/76/2024-142, Dnot 89/2024 (vydaného v konaní o dedičstve po žalovanej, o ktorej je reč) vyplýva, že jej dedičmi (právnymi nástupcami) sú syn 1/ V. V., narodený XX. U. XXXX, Č., Č. XXX a dcéry 2/ R. S., narodená XX. K. XXXX, V., W. XXXX/X, Č. Y. a 3/ Q. V., narodená X. W. XXXX, Č., Č.Č. XXX, z ktorých sporné nehnuteľnosti nadobudla tretia z menovaných.

6. Podľa § 438 ods. 1 CSP pre konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

8. Podľa § 63 ods. 1 a 2 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

9. V zmysle uvedeného preto najvyšší súd rozhodol o pokračovaní v dovolacom konaní s právnou nástupkyňou žalovanej 10/.

10. Najvyšší súd potom po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech (z procesného hľadiska) boli vydané rozhodnutia oboch nižších súdov (§ 424 CSP), a to za splnenia tiež podmienky jej zastúpenia a spísania dovolania na to určenou osobou (§ 429 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

11. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá i právna úprava jeho prípustnosti. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §§ 420 a 421 CSP.

12. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (v tejto súvislosti porovnaj 1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017 a 8Cdo/73/2017, pričom tu aj k uvedenému skôr i neskôr sa žiada poznamenať, že rozhodnutiami s časťou spisovej značky tvorenou súborom písmen „Cdo“ sa rozumejú rozhodnutia najvyššieho súdu z ním uskutočnených dovolacích konaní). Dovolací súd preto aj v tomto prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

14. Pojmovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f) CSP je, že k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu (skôr a dnes ešte v mimosporových konaniach stále účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu porovnaj aj R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017 a 8Cdo/85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

15. Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

16. Práve odcitované ustanovenie podmieňuje povinnosť odvolacieho súdu nariadiť pojednávanie na prejednanie odvolania výskytom buď potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (najčastejšie - i keď nie nevyhnutne len - v záujme vytvorenia dostatočného skutkového podkladu pre zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu) alebo dôležitého verejného záujmu (na uskutočnení pojednávania).

Takáto úprava má vo vzťahu k úprave pre konanie pred súdom prvej inštancie, citovanej aj dovolaním, charakter úpravy osobitnej (lex specialis) a je práve v dôsledku odlišného stanovenia podmienok pre nariadenie pojednávania na odvolacom súde (v porovnaní s podmienkami na súde prvej inštancie) oným vyjadrením toho, čo bráni hoc aj len primeranému použitiu ustanovení o konaní pred súdom prvej inštancie (na základe § 378 ods. 1 CSP, pretože tu neplatí „ak tento zákon neustanovuje inak“, ale presný opak). Tým samozrejme nie je myslené, že odvolací súd nemá v iných, než ustanovením § 385 ods. 1 CSP predpokladaných situáciách, ani možnosť nariadiť pojednávanie, ale len to, že nemá povinnosť tak urobiť. Nakoľko pred vydaním zrušujúceho uznesenia odvolací súd spravidla nevykonáva ani nedoplňuje dokazovanie (a navyše takéto rozhodnutie v zmysle záverov judikátu R 19/2017 ani nejde považovať za rozhodnutie vo veci samej ani za rozhodnutie končiace konanie), to obdobne platí pre rozhodovanie sa odvolacieho súdu pristúpiť k potvrdeniu uznesenia súdu prvej inštancie o odmietnutí podania pre neodstránenie jeho väd a v prejednávanej veci neexistoval ani žiaden dôležitý verejný záujem na prejednaní odvolania ktorejkoľvek zo sporových strán na pojednávaní; za porušenie neexistujúcej povinnosti nebolo možné odvolací súd žiadnym spôsobom sankcionovať a práve preto bolo namieste naopak uzavrieť, že nenariadenie pojednávania odvolacieho súdu v žiadnom z dovolaní uvádzaných prípadov zásah do procesných práv žalobcu (tobôž nie v miere odôvodňujúcej záver o porušení práva na spravodlivý proces) nespôsobil.

17. Pokiaľ šlo potom o názor žalobcu o vypravení ním žaloby všetkými náležitosťami vyžadovanými zákonom a súvisiace názory o nesprávosti I. odmietnutia súdom prvej inštancie žaloby v časti žalovaných 1/ až 7/ a 9/, II. potvrdenia uznesenia súdu prvej inštancie v takejto časti odvolacím súdom a III. interpretácie záverov z uznesenia najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 6Cdo/11/2016 odvolacím súdom; tieto názory logicky žalobcovi nejde uprieť, ani dovolací súd ich však nepovažuje za správne a to z nasledovných dôvodov:

18. Podľa § 133 ods. 1 CSP (ustanovenia použitého už aj nižšími súdmi) fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom.

19. Záverom ustálenej rozhodovacej praxe súdov (vrátane najvyššieho súdu), na ktorom ani v tentoraz prejednávanej veci nevznikol dôvod nič meniť, je požiadavka na nasmerovanie žaloby (či už o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti alebo o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti) proti vlastníkovi (spoluvlastníkovi) zapísanému v katastri (čo je v sporoch vyznačujúcich sa pluralitou subjektov hmotnoprávneho vzťahu býva umocnené tiež požiadavkou na zapojenie do sporu - či už na jednej alebo druhej strane - všetkých takýchto subjektov). Ak ale súčasťou rovnako ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu je i záver o možnosti meritórneho rozhodovania (o podstate žalobou uplatneného nároku) len za splnenia procesných podmienok, z ktorých jednou je procesná subjektivita strán sporu podľa § 61 a nasl. CSP (skôr spôsobilosť byť účastníkom konania podľa § 19 Občianskeho súdneho poriadku - zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, platného a účinného do 30. júna 2016 vrátane), jedinou ústavne i zákonne konformnou interpretáciou úpravy o nezistených vlastníkoch z § 8 ods. 1 písm. d) v spojení s § 13 a § 16 ods. 1 písm. b) zákona č. 180/1995 Z. z. je podľa názoru dovolacieho súdu tá, podľa ktorej nezisteným vlastníkom spôsobilým aj na zapojenie do prípadných sporov môže byť len osoba so spôsobilosťou mať práva a povinnosti, t. j. žijúca fyzická osoba, stále existujúca právnická osoba alebo niektorý zo subjektov, ktorým osobitné zákony priznávajú procesnú subjektivitu (a obvykle aj spôsobilosť mať práva a povinnosti) za cenu vyhnutia sa ich označeniu za právnické osoby (napr. súdy), u ktorej je parametrom jej neznámosti to, že sa nevie, komu konkrétne (ktorej z viacerých potenciálne do úvahy prichádzajúcich osôb) prináleží vlastnícke právo naposledy zapísané v prospech už preukázateľne nežijúcej fyzickej alebo neexistujúcej právnickej osoby.

20. Pre náležité uchopenie podstaty problému užitočné je opätovné pripomenutie si tých záverov, ktoré najvyšší súd formuloval v uznesení z 24. februára 2016 sp. zn. 6Cdo/11/2016 a to priamo zo strany pôvodcu rozhodnutia:

„V záujme spriechodnenia procesu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom a i obnovenia dostatočne hodnoverného spôsobu evidencie práv k nehnuteľnostiam, ktorý sa v tuzemských podmienkach vytratil prakticky v súvislosti s opustením intabulačného princípu a stratou niekdajšieho významu inštitútu pozemkovej knihy, bol o. i. ustanovený zákonný mechanizmus nakladania Slovenského pozemkového fondu 1. s pozemkami, ktorých vlastník je známy, ale ktorého miesto trvalého

pobytu alebo sídlo nie je známe (podľa čl. I § 8 ods. 1 písm. c/ zákona 180) a 2. pozemkami, ktorých vlastník nie je známy (podľa písmena d/ rovnakého ustanovenia). Pre obe takéto kategórie pozemkov zákon zaviedol i legislatívnu skratku „pozemky s nezisteným vlastníkom“ (tu por. i čl. I § 13 a § 16 ods. 1 písm. b/ zákona 180); pričom pri takýchto vlastníkoch (resp. pozemkoch), ako aj pri pozemkoch, ktorých vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií alebo ak sa nepreukáže inak (čl. I § 16 ods. 1 písm. c/ zákona 180) zákon priznáva na to určenej právnickej osobe (ktorou je práve Slovenský pozemkový fond) oprávnenie na zastupovanie vlastníkov v konaniach pred súdmi a inými orgánmi verejnej správy (čl. I § 16 ods. 2 zákona 180).

Priblížená právna konštrukcia podľa názoru dovolacieho súdu spôsobuje udržateľnosť označenia Slovenského pozemkového fondu za zástupcu presne označeného (a i v žalobe či v inom podaní určenom súdu prinajmenšom menom a priezviskom identifikovaného) evidovaného vlastníka len u vlastníkov pozemkov spadajúcich do rámca definície z ustanovenia čl. I § 8 ods. 1 písm. c/ zákona 180, teda len u tých, o ktorých je nepochybné, že existujú (čo u fyzických osôb znamená, že ešte žijú a u právnických osôb, že vznikli a dosiaľ nezanikli) a znakom ich neznámosti je neznámosť ich adresy alebo sídla (prinášajúca problém komunikácie s takýmito vlastníkmi a aj ich bezproblémového zapojenia do súdnych či iných konaní, týkajúcich sa ich nehnuteľného majetku). Takéto označenie ale naopak nemôže prichádzať do úvahy u tých vlastníkov, ktorí nie sú známi vôbec, spravidla preto, že pôvodný vlastník už neexistuje a nie je zrejmé, kto je jeho právnym nástupcom. Každý pokus tvrdiť opak by bol pripustením možnosti vykonania súdneho konania a vydania v ňom i vecného rozhodnutia o predmete sporu aj za cenu neexistencie jednej z podmienok konania, či presnejšie pri zaťažení konania neodstrániteľnou prekážkou, brániacou jeho ďalšiemu pokračovaniu a takto tiež popretím jedného zo základov, na ktorých stojí civilný proces. Je totiž všeobecne známou skutočnosťou bez potreby dokazovania alebo tiež tzv. notoriou (tu por. i § 121 O. s. p.), že mŕtva fyzická osoba ani už zaniknutá osoba právnická nemajú spôsobilosť mať práva a povinnosti, s nedostatkom takejto spôsobilosti ide takpovediac ruku v ruke i nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania a ak takáto skutočnosť je tu už v čase začatia konania (na rozdiel od úmrtia fyzickej osoby či zániku osoby právnickej až v jeho priebehu, za určitých okolností reparačných postupmi podľa § 107 O. s. p.), vadu spočívajúcu v snahe o zapojenie takéhoto „subjektu“ do súdneho konania nejde napraviť žiadnym spôsobom, ale pri postavení súdu pred takúto procesnú situáciu musí dôjsť (bez ďalšieho) v časti dotknutej takouto vadou k zastaveniu konania (podľa § 19 a § 104 ods. 1 vety prvej O. s. p.). Riešením, ako tento problém preklenúť, sa javí len druhové pomenovanie označenia účastníka majúceho byť zastúpeného Slovenským pozemkovým fondom v takomto prípade, napr. spôsobom „Neznámy (resp. nezistený) vlastník nehnuteľností ..., zast. Slovenským pozemkovým fondom ...“ alebo „Neznámy (nezistený) právny nástupca ostatného pozemkovoknižného vlastníka menom ..., zast. Slovenským pozemkovým fondom, ...“.

21. Už odcitované pasáže z uznesenia použitého na podporu argumentácie odvolacím súdom i žalobcom (dovolaťelom) v spojení s obsahom spisu v prejednávanej veci neposkytujú prakticky žiadny priestor pre pochybnosti o tom, že tým, kto skoršie závery dovolacieho súdu dezinterpretuje (a vlastné postupy a aktivity preceňuje, resp. opomenutia bagatelizuje) je práve žalobca. Navyše so zreteľom k posunom v procesnej úprave (v porovnaní s tou z času prijatia rozhodnutia vo veci sp. zn. 6Cdo/11/2016) treba za evidentne prekonaný považovať skorší záver o dostatočnosti označenia fyzickej osoby menom a priezviskom (keďže nová úprava trvá veľmi predvídavo aj na dátume narodenia alebo inom identifikačnom údaji, ktorý by z pohľadu schopnosti rozlišovania mal byť dátumu narodenia zásadne rovnocenný); okolnosti prípadu v prejednávanej veci nasvedčujú obdobe tejto veci s vecou sp. zn. 6Cdo/11/2016 a v takomto kontexte malo pomerne zanedbateľný význam opodstatnené vytknutie žalobcom odvolaciemu súdu (v dovolaní), že svoju starú matku identifikoval (už v žalobe) riadne.

22. Žiaden zo žalovaných, ktorých sa tentoraz napádané uznesenie odvolacieho súdu aj jemu predchádzajúce (a ním potvrdené) uznesenie súdu prvej inštancie týkalo, totiž nebol ani po výzve súdu označený buď dátumom narodenia alebo iným rovnocenným identifikačným údajom, za pomoci ktorého by medzi viacerými osobami rovnakého mena a priezviska šlo určiť prinajmenšom niekdajšieho spoluvlastníka spornej nehnuteľnosti (vyjmúc rodné priezviská žalovaných 1/ a 7/, ktoré však samy osebe pre riadnu identifikáciu všetkých osôb povolaných žalobcom do sporu postačujúcimi byť nemohli). Práve zvolenie spôsobu označenia žalovaných menami a priezviskami (vrátane rodných priezvisk u štyroch z piatich osôb ženského pohlavia) spôsobovalo neopodstatnenosť argumentácie z dovolania, že tým bolo fakticky učinené zadosť záverom z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/11/2016, ktoré tento spôsob pripustilo len u nezistených vlastníkov podľa čl. I § 8 písm. c) zákona 180 (u

žijúcich fyzických osôb). O tom, žeby aj u žalovaných, vo vzťahu ku ktorým došlo v konaní pred nižšími súdmi k právoplatnému odmietnutiu podania, malo ísť o taký prípad, možno pritom podľa obsahu spisu odôvodnene pochybovať prinajmenšom u žalovaných 4/ až 7/ a 9/, keďže u týchto údaje z č. d. 850/19, 904/19, 1756/34, 994/38 a 3909/39, zanesené už do výpisu z listu vlastníctva vyhotoveného 7. októbra 2018 (č. l. 4 - 4 p. v.), nasvedčujú zápisom „titulov“ nadobudnutí ešte v prvej polovici minulého storočia (v rokoch 1919, 1934, 1938 a 1939), a to by aj pri vyjdení z predpokladu nadobudnutia spoluvlastníckych podielov bezprostredne po narodení spoluvlastníkov a značný čas pred dovŕšením ich plnoletosti prinajmenšom u označených žalovaných 4/ a 5/ svedčilo o začatí konania proti nim vo veku najmenej 99 rokov (u ďalších žalovaných 6/, 7/ a 9/ potom vo veku najmenej 84, 80 a 79 rokov a napokon u žalovaných 1/ až 3/, ak tam č. d. 5220/12 neznamená rok 2012, ale 1912, vo veku najmenej 106 rokov).

23. Aj v tentoraz prejednávanej veci tak uplatniteľnými museli byť tiež ďalšie závery z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/11/2016, podľa ktorých: „... to, že žalovaný ... ešte aj v čase začatia konania v prejednávanej veci žil, nemožno celkom vylúčiť, s prihliadnutím k bežnej i najdlhšej známej dĺžke života sa to nejaví pravdepodobným, resp. javí omnoho menej pravdepodobným, než možnosť opačná (zakladajúca vyššie opísanú neodstrániteľnú prekážku konania) i pominúc na tomto mieste okolnosť nevypravenia žaloby ... náležitou, predstavovanou údajmi o dátumoch ... narodení ...“.

24. Až preukázanie takých skutočností, za nástupu ktorých by bolo pretrvanie fyzickej existencie označených žalovaných k času podania žaloby vylúčené, potom umožňovalo stav nedostatku vedomosti žalobcu o právnych nástupcoch pôvodných spoluvlastníkov preklenúť za pomoci druhového označenia osoby (osôb) majúcej (-ich) byť zastupovanej (-ých) Slovenským pozemkovým fondom tak, ako to najvyšší súd načrtnol vo svojom uznesení sp. zn. 6Cdo/11/2016 (a zopakoval napríklad v ďalšom uznesení z 27. októbra 2022 sp. zn. 6Cdo/119/2020). Pretože ale v tentoraz prejednávanej veci o takýto prípad podľa doterajších podkladov v spise nešlo, snaha žalobcu tvrdiť, že označenie všetkých žalovaných v žalobe zodpovedalo požiadavkám formulovaným najvyšším súdom, musela byť po zásluže odmenená záverom o neexistencii ani tohto dôvodu zmätočnosti.

25. Dovolací súd tak za opísaného stavu vecí ani nemal inú možnosť, než dovolanie ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP odmietnuť.

26. O trovách dovolacieho konania nerozhodol, pretože v dôsledku počínania žalobcu v jeho vzťahu so žalovanými 1/ až 7/ a 9/ jedinou stranou sporu s nepochybnou procesnou subjektivitou ostal práve iniciátor sporu aj dovolacieho konania a (odhliadnuc od nedostatku vzniku preukázateľných trov dovolacieho konania komukoľvek okrem žalobcu) by náhradu ani tak nebolo komu priznať.

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.